

ASSOCIACIÓ AMICS D'ANTONIPASCUAL

La llum que ve de la foscor

En aquesta viva tradició de l'origen, de creadors ben arrelats en l'invisible origen de totes les coses, Rilke ja havia enunciat el seu manifest de bellesa:

L'art no és una tria feta en el món, sinó la transformació integral d'aquest en esplendor... L'admiració que projecta cap a les coses (cap a totes, sense excepció) ha d'ésser tan impetuosa, tan intensa, tan radiant que no li deixi temps per recordar la seva lletjor o la seva infàmia.

Transformar, transfigurar el món... ¿pagant, però, el preu d'una pèrdua de realitat? No, dirà Rilke, sinó mirant-lo des del profund sovint inconscient, des d'allò que és de debò. ¿No li diu al jove en la tercera de les seves cartes a ell adreçades?:

...deixar per fer cada impressió, cada germen d'un sentiment en ell mateix, en l'obscur, en allò que no té nom, en l'inconscient, en allò inabastable per a la pròpia comprensió, i esperar amb profunda humilitat i paciència l'hora del part d'una nova claror. Sols així es viu segons l'art, tant quan es contempla com quan es crea.

L'inconscient profund, però, sempre és present a Rilke i sovint se'ns obre quan el llegim i vivim. Quan el tenim en compte, quan ens hi obrim, quan l'escoltem, veiem, comprovem, sentim que qualsevol exemple o circumstància és el tema d'una diàleg entre el jo conscient i el jo profund a fi i efecte d'anar plegats, de reconciliar-se, de reconèixer la saviesa i la guia ", segons Nietzsche, que té una gran informació i, sobretot que és la identitat del subjecte. Quan aquesta dimensió és activament present, quan es té realment en comte, tot es transforma i transfigura: el o continua essent bo. I allò que és dolent es capgira. La paret, el mur, posem

per cas, que ens impedeix i ens barra el pas, esdevé camí i conducció. Deixem de colpejar-lo amb els punys, tot fent-nos mal, per a palpar-lo i seguir-lo fins a la propera obertura. Quan allò que és més enllà de la consciència és tingut en comte tot canvia, com quan posem una rosa a la taula:

*No parlem pas de tu. Tu ets infalible,
Tot seguint la teva naturalesa.
D'altres flors adornem la taula
Que tu transfigures.
Et posem en un got humil,
I heus aquí que tot canvia:
Potser és la mateixa frase,
cantada, però per un àngel.*

ASSOCIACIÓ AMICS D'ANTONIPASCUAL

A Rilke aprenem que viure és aprendre a ésser, fer conscient l'inconscient... mitjançant el procés mateix de la vida quan ens obrim, tot convidant-lo, a aquest inconscient pregon, allò que ens constitueix com a éssers conscients i lliures, allí rau la nostra grandesa, que a tots és comuna:

*Déu, tot mirant per la finestra,
Fa la llar.*

[Fragment de "Rilke o la transformació de la consciència" que pertany a la col·lecció de *Papers de l'exili i del retorn* de d'Antoni Pascual i Piqué]

